

BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BNMT-PC
V/v cung cấp thông tin tới Đại biểu Quốc hội
sau phiên thảo luận kinh tế - xã hội
tại Kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Kính gửi:

- Đại biểu Quốc hội Trần Thị Thanh Hương;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh An Giang.

Từ ngày 17 đến ngày 18 tháng 6 năm 2025, tại phiên thảo luận kinh tế - xã hội Kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV, Đại biểu đã phát biểu, trao đổi thông tin có liên quan đến lĩnh vực nông nghiệp và môi trường với nội dung: “(1) Theo thống kê của Bộ Nông nghiệp và Môi trường, tổng khối lượng phế, phụ phẩm nông nghiệp của cả nước ước khoảng hơn 156 triệu tấn/năm. Với số lượng khổng lồ như hiện nay phụ phẩm nông nghiệp gần như không thể phát huy được hết chức năng xanh vốn có và đang làm tăng phát thải khí nhà kính, gây ô nhiễm môi trường do hoạt động vùi lấp, yếm khí xả bừa bãi hoặc là đốt bỏ, trong khi nền nông nghiệp Việt Nam phải nhập khẩu một lượng phân bón rất lớn mỗi năm. Kiến nghị các Bộ, ngành trung ương tăng cường hơn nữa chính sách khuyến khích đầu tư công nghệ, đồng thời đầu tư nhiều hơn nữa cho việc nghiên cứu phát triển, ứng dụng công nghệ trong chế biến phụ phẩm nông nghiệp. Công nghệ chế biến phải thực sự phù hợp với điều kiện của người dân, thực sự phù hợp với đặc điểm từng vùng, miền, từng nhóm sản phẩm, quy mô trang trại và điều kiện của doanh nghiệp, qua đó góp phần giải quyết các thách thức hiện tại, đồng thời tạo động lực cho nền kinh tế nông nghiệp phát triển bền vững trong tương lai. (2) Người dân bày tỏ sự bất an trước thực trạng phân bón giả, thuốc bảo vệ thực vật kém chất lượng tràn lan nhiều năm qua và đang ngày càng diễn biến phức tạp. Việc sử dụng phân bón giả, thuốc bảo vệ thực vật kém chất lượng không chỉ ảnh hưởng đến năng suất, chất lượng mà còn tác động tiêu cực đến sức khỏe, thiệt hại kinh tế, phá hoại cả chuỗi giá trị trong nông nghiệp, ảnh hưởng đến thương hiệu nông sản, làm mất niềm tin của người dân, người tiêu thụ vào thị trường sản xuất, thị trường tiêu thụ và xuất khẩu của Việt Nam. Kiến nghị: (i) cần tiếp tục tăng cường nghiên cứu, rà soát, có rào cản kỹ thuật phù hợp để quản lý chặt chẽ hơn nữa cả về số lượng, chủng loại phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, tạo điều kiện môi trường thuận lợi hơn, giúp cho nông dân dễ dàng nhận biết, lựa chọn các chủng loại thuốc bảo vệ thực vật và phân bón đảm bảo chất lượng. (ii) đề nghị cần tăng cường rà soát, phân công cụ thể, làm rõ trách nhiệm của các cơ quan quản lý, tổ chức cấp phép, kiểm định, kiểm soát lưu thông hàng hóa, khắc phục tình trạng chồng chéo nhiều cơ quan quản lý nhà nước cùng chịu trách nhiệm, qua đó nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát, xử lý nghiêm các vi phạm đối

với việc sản xuất, kinh doanh và cả hành động tiếp tay cho việc sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng nói chung, trong đó có mặt hàng phân bón và thuốc bảo vệ thực vật.”

Về vấn đề Đại biểu nêu, trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường xin báo cáo Đại biểu như sau:

1. Vấn đề về phụ phẩm trong nông nghiệp

- Tỷ lệ phụ phẩm cây trồng được thu gom, sử dụng vào các mục đích khác nhau chiếm 52,2%, tổng khối lượng phụ phẩm từ cây trồng là 46,4 triệu tấn ở quy mô cả nước.

- Tỷ lệ sử dụng rơm lúa vào các mục đích khác nhau là 56,3%, bao gồm: thức ăn thô cho gia súc ăn cỏ; làm chất độn chuồng cho vật nuôi; làm đệm lót sinh học cho vật nuôi; làm nấm rơm; phủ luống, phủ gốc cho cây trồng, đặc biệt là rau, cây; sử dụng để lót các loại quả; bán, ủ compost là phân bón hữu cơ truyền thống.

- Xử lý, sử dụng phân vật nuôi

+ Tại nông hộ: (i) 48,5% ủ phân truyền thống; (ii) 30,6% áp dụng quy trình thực hành chăn nuôi tốt (VietGAHP hoặc tương đương); (iii) 11% áp dụng khí sinh học; (iv) 6% sử dụng chế phẩm vi sinh vật để xử lý chất thải; (v) 2,7% sử dụng đệm lót sinh học và (vi) 1,2% lập kế hoạch bảo vệ môi trường.

+ Tại trang trại: 73,3% lượng phân vật nuôi được bán và sử dụng làm phân bón hữu cơ và 26,7% được đưa xuống công trình khí sinh học để chạy máy phát điện hoặc sử dụng đun nấu, thắp sáng, ủ vật nuôi... tại cơ sở chăn nuôi.

+ Các giải pháp xử lý: (i) công nghệ khí sinh học, (ii) đệm lót sinh học, (3) ủ phân compost, (iv) công nghệ vi sinh. Ngoài 04 biện pháp xử lý chính chất thải chăn nuôi nêu trên, nuôi các loại côn trùng từ chất thải chăn nuôi như trùn quế, ruồi lính đen ở nhiều địa phương đã mang lại lợi ích kép cho người chăn nuôi thu được nguồn protein từ côn trùng phục vụ cho chăn nuôi, thủy sản và phân bón hữu cơ từ phân của côn trùng. Đây là giải pháp bền vững và rất phù hợp cho chăn nuôi nông hộ để chủ động xử lý chất thải chăn nuôi và thu nhập tăng thêm từ bán côn trùng và phân bón hữu cơ từ côn trùng.

Theo đó, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đã xác định việc sử dụng tối đa phụ phẩm nông nghiệp là hướng đi tất yếu của nông nghiệp Việt Nam kể cả trước mắt và lâu dài để tiến đến nền nông nghiệp sinh thái, tuần hoàn, thích ứng với biến đổi khí hậu, giảm phát thải và tạo ra nông sản an toàn, có giá trị gia tăng cao. Bộ đã ban hành Quyết định số 5190/QĐ-BNN-BVTV ngày 07 tháng 12 năm 2023 phê duyệt Đề án phát triển sản xuất và sử dụng phân bón hữu cơ năm 2030, tầm nhìn đến 2050.

Theo số liệu báo cáo, các địa phương đã tổ chức 979 lớp tập huấn với 43.479 lượt nông dân tham gia, xây dựng được 429 mô hình sử dụng phân bón hữu cơ với diện tích 10.403 héc-ta trên các cây trồng chủ lực có lợi thế của địa phương với tổng kinh phí thực hiện trên 102 tỷ đồng được lồng ghép từ nhiều nguồn khác nhau.

2. Vấn đề về phân bón giả, thuốc bảo vệ thực vật kém chất lượng

Luật Trồng trọt và Luật Bảo vệ và Kiểm dịch thực vật đã quy định đầy đủ, chặt chẽ việc quản lý, kiểm soát chất lượng phân bón, thuốc bảo vệ thực vật từ khâu nhập khẩu, sản xuất đến lưu thông trên thị trường.

Thời gian qua, công tác quản lý vật tư nông nghiệp nói chung và phân bón, thuốc bảo vệ thực vật nói riêng luôn được Thủ tướng Chính phủ quan tâm chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương và các lực lượng chức năng thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ, quyết liệt. Thủ tướng chính phủ đã ban hành nhiều Công điện để mở đợt cao điểm đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả, xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ, tăng cường công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trong tình hình mới.

Từ đầu năm đến nay, toàn Ngành nông nghiệp và môi trường đã thực hiện thanh tra, kiểm tra 5.117 cơ sở sản xuất, kinh doanh vật tư nông nghiệp và nông lâm thủy sản, xử phạt hành chính 196 cơ sở (3,8%), giảm so với cùng kỳ năm 2024 (4,9%) với số tiền phạt 1,541 tỷ đồng.

Bên cạnh đó, để chủ động đấu tranh, xử lý các hành vi vi phạm trong sản xuất, kinh doanh phân bón, thuốc bảo vệ thực vật góp phần bảo vệ lợi ích của người tiêu dùng, thời gian tới, Bộ Nông nghiệp và Môi trường tiếp tục thực hiện một số giải pháp như sau:

- Tăng cường sự phối hợp, tổ chức triển khai quyết liệt và hiệu quả hơn nữa giữa các cơ quan, lực lượng chức năng, các Hội, Hiệp hội từ trung ương tới địa phương trong công tác quản lý, thanh tra, kiểm tra, giám sát việc chấp hành quy định pháp luật trong lĩnh vực phân bón, thuốc bảo vệ thực vật.

- Tăng cường trách nhiệm của chính quyền địa phương trong kiểm tra, giám sát sản xuất, kinh doanh và sử dụng phân bón, thuốc bảo vệ thực vật. Đặc biệt, chính quyền địa phương cấp cơ sở cần tham gia tích cực vào công tác quản lý buôn bán, sử dụng phân bón trên địa bàn.

- Đẩy mạnh chuyển đổi số, xây dựng các cơ sở dữ liệu giúp lực lượng chức năng, người dân, doanh nghiệp nhận diện được sản phẩm, có thể tra cứu thông tin qua các thiết bị điện tử.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền cho người sử dụng và các đại lý buôn bán không tham gia hoặc tiếp tay hoạt động sản xuất, buôn bán, vận chuyển phân

bón, thuốc bảo vệ thực vật giả; phổ biến, tập huấn nông dân nhận biết phân bón, thuốc bảo vệ thực vật giả và cách sử dụng an toàn, hiệu quả.

- Phát triển các chuỗi liên kết trong sản xuất nông nghiệp từ cung ứng vật tư đầu vào đến thu mua sản phẩm đầu ra theo hướng an toàn, nâng cao giá trị và phát triển bền vững.

Trên đây là ý kiến của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường về vấn đề Đại biểu quan tâm; trân trọng cảm ơn Đại biểu đã quan tâm đến các vấn đề nông nghiệp và môi trường, đã hỗ trợ Bộ Nông nghiệp và Môi trường hoàn thành nhiệm vụ được giao và kính chúc quý Đại biểu sức khỏe./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban Thường vụ Quốc hội (để báo cáo);
- Ủy ban Dân nguyện và Giám sát của Quốc hội;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Đoàn ĐBQH tỉnh An Giang;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- Thứ trưởng Phùng Đức Tiến;
- Thứ trưởng Hoàng Trung;
- Vụ Pháp chế;
- Văn phòng Bộ (để đăng tải trên Cổng TTĐT của Bộ);
- Lưu: VT, PC_(Bá Hưng).

BỘ TRƯỞNG

Đỗ Đức Duy